

Ileus og subileus - Sykepleie

D38279

 Utgave:
4.00

 Gjelder fra:
29.09.2025

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

- Kvalitetssikre observasjoner og tiltak i forbindelse med ileus og subileus.
- Bidra til å forebygge komplikasjoner, redusere liggetid og fremme pasienttilfredshet.
- Gjelder voksne pasienter (over 18 år).

Ansvar/målgruppe

Helsepersonell som behandler aktuell pasientgruppe.

Handling

- Registrer vitale parameter, følg [NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#)
- Kontakt lege ved økende smerter, økende temperatur og/eller frostanfall.
- Observer smerte; lokalisasjon og intensitet, følg prosedyre [Akutt smerte: innledende vurdering: voksen som kan selvrapportere](#)
- Observer tegn til tarmperforasjon, peritonitt, sepsis eller forverring i pasientens almenntilstand. Slike tegn kan være forhøyet NEWS2 og magesmerter.
- Observer kvalme/brekninger, legg ev. ned ventrikkelsonde for avlastning etter legeforordning, følg prosedyre [Ventrikkelsonde - nedleggelse, voksne](#)
- Observer tarmfunksjon; flatus og avføring, samt mageomfang.
- Sørg ev. for 0. pr. os og administrer væske- og elektrolyttbehandling etter legeforordning.
- Legg inn PVK, følg prosedyre [Perifert venekateter \(PVK\): innleggelse](#)
- Registrer drikke, diurese og ventrikkelinhold.
- Legg ev. inn urinkateter etter legeforordning, følg prosedyre [Permanent kateter \(KAD\): innsetting: kvinne](#), ev. [Permanent kateter \(KAD\): innsetting: mann](#)
- Utfør ernæringscreening, følg [Ernæring - Screening av ernæringsmessig risiko \(NRS 2002\)](#) og vurder fortløpende behov for TPN (total parenteral ernæring).
- Registrer daglig vekt.
- Ved akutt operasjon; følg avdelingens prosedyre for preoperative forberedelser.
- Motivere og oppfordre pasienten til mobilisering.

Referanser

[SI/17.07-12](#)
[SI/17.27-13](#)
[SI/17.34-01](#)
[SI/17.34-03](#)
[SI/17.34-01](#)
[SI/17.34-01](#)
[Ernæringscreening](#)
[NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#)
[Permanent kateter \(KAD\): innsetting: kvinne](#)
[Permanent kateter \(KAD\): innsetting: mann](#)
[Perifert venekateter \(PVK\): innleggelse](#)
[Akutt smerte: innledende vurdering: voksen som kan selvrapportere](#)

Utgave: 4.00	Ileus og subileus - Sykepleie	D38279 Side 2 av 2
-----------------	--------------------------------------	-----------------------

[SI/17.34-01](#)

[Ventrikkelsonde: nedlegging](#)

Eksterne referanser

Norsk elektronisk legemiddelhåndbok. Ileus, akutt tarmobstruksjon. [Internett]. [oppdatert 15.06.2023, hentet 19.06.2025]. Tilgjengelig fra: <https://legehandboka.no/handboken/kliniske-kapitler/magetarm/tilstander-og-sykdommer/tynntarm/tarmobstruksjon-akutt/>

Wexner SD. Ileus, summary. BMJ Best Practice. [Internett]. [oppdatert 22.04.2024, hentet 19.06.2025] Tilgjengelig fra: <https://bestpractice.bmj.com/topics/en-gb/995>